

Odpowiedzi na pytania przekazane przez NFOSiGW w Warszawie dotyczące interpretacji zapisów Programu finansowania służb ratowniczych Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych – część 2

Pytanie 1)

W rozdziale IV Regulaminu naboru wniosków w ramach Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych. Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych, pkt 3 ust. C) napisano, że „okres kwalifikowalności kosztów rozumiany jako data wystawienia faktury dla beneficjenta końcowego: od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.11.2025 r., z zastrzeżeniem, że przedsięwzięcie nie może zostać zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. (...)”.

Proszę o wskazanie jak powinien być traktowany podany termin 31.11.2025r. , czy jako 30.11.2025r., czy 01.12.2025.

Odpowiedź 1)

W zapisie jest omyłka pisarska, okres kwalifikowalności kosztów rozumiany jako data wystawienia faktury dla beneficjenta końcowego: od dnia 01.01.2024 r. do dnia 30.11.2025 r.

Pytanie 2)

Czy jednostka samorządu terytorialnego (przedsięwzięcie dotyczące budynku OSP ujęte w Wykazie planowanych inwestycji), może zmienić zakres niniejszego przedsięwzięcia modernizacyjnego zadeklarowany w ww. Wykazie np. odstąpić od wymiany źródła ciepła na rzecz innego usprawnienia dotyczącego niniejszego budynku OSP, które jest zgodne z katalogiem kosztów kwalifikowanych wynikających z Wytocznych Technicznych?

Odpowiedź 2)

W związku z występującymi pytaniami związanymi z Załącznikiem nr 1 do Umowy („Wykaz planowanych inwestycji”) informujemy, że zgodnie z § 1 ust. 2. Umowy jest możliwa aktualizacja „Wykazu”. Spodziewać się można, że na skutek realizacji przez WFOŚiGW naboru (w tym oceny wniosków) informacje zawarte w kolumnach: „Szacowane koszty kwalifikowane”, „Szacowana kwota dofinansowania” , „Gotowość do realizacji projektu” ulegną zmianie i WFOŚiGW przedstawią NFOŚiGW zaktualizowane „Wykazy” .

Zwracamy uwagę, że w kol. „Gotowość do realizacji projektu” wymagane jest przedstawienie jedynie opisu działań lub harmonogramu działań uwiarygadniających możliwość przeprowadzenia inwestycji w okresie kwalifikowalności kosztów - w związku z tym, nie jest wymagane przedstawienie zakresu rzeczowego przedsięwzięcia. Po ocenie wniosku, WFOŚiGW będzie mógł stwierdzić, czy inwestycja ma szanse być przeprowadzona w okresie kwalifikowalności kosztów i potwierdzić to - z podaniem informacji: o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, o posiadaniu dokumentacji technicznej/projektu

budowlanego dla 100% zakresu rzeczowego (o ile dotyczy), zapewnieniu środków finansowych na sfinansowanie wkładu własnego dla całego zakresu przedsięwzięcia (o ile dotyczy).

Pytanie 3)

Kryterium oszczędności nieodnawialnej energii pierwotnej – pkt 7.3.6) Programu

W przypadku wnioskowania w ramach jednego wniosku o więcej niż jeden budynek OSP warunek efektu zmniejszenia wskaźnika EP będzie sprawdzany dla całości zadania, tj. wszystkich budynków łącznie? (czyli np. wniosek jest na same instalacje OZE (wymagane zmniejszenie EP o min. 10%), dla jednego budynku efekt zmniejszenia EP wyniesie 8%, ale dla drugiego 20%, z czego łącznie w tym wniosku zmniejszenie EP wyniesie np. 14%, to uznajemy warunek za spełniony?)

Odpowiedź 3)

W pkt. 7.3.6) Programu, kryterium nieodnawialnej energii pierwotnej dotyczy „budynku”, a nie „budynków”. Dlatego każdy budynek w danym przedsięwzięciu/wniosku powinien spełniać to kryterium. Czyli dla każdego budynku musi być spełniona, na skutek modernizacji, oszczędność 20% lub 10% (w zależności od zakresu robót) w zużyciu nieodnawialnej energii pierwotnej.

Pytanie 4)

Pompa ciepła powietrze/powietrze, aby była kosztem kwalifikowanym ma być na liście ZUM w dacie zakupu, sporządzenia protokołu, złożenia wniosku o płatność?

Odpowiedź 4)

Beneficjent powinien składać wniosek rzetelny również w zakresie stwierdzenia kwalifikowalności kosztów, a wniosek powinien być oceniany także ze względu na kwalifikowalność kosztów. Dlatego wg naszego poglądu, p.c. powinna być na liście ZUM w momencie składania wniosku i jego oceny.

Pytanie 5)

Jeśli zostanie zakupiona i zamontowana pompa powietrze/powietrze, nie będzie jej na liście – więc nie będzie kosztem kwalifikowanym – czy może być ujęta w bilansie wyliczenia zapotrzebowania na energię pierwotną?

Odpowiedź 5)

Bilans zapotrzebowania na energię pierwotną wynika z charakterystyki energetycznej budynku w stanie „przed” i w stanie „po”. Na stan „po” wpływ mają wszystkie aspekty techniczne budynku, bez względu na to, czy ich poprawa nastąpiła dzięki kosztom kwalifikowanym, czy niekwalifikowanym.

Pytanie 6)

Czy możliwa jest inwestycja obejmująca wyłącznie modernizację oświetlenia + źródło ciepła lub OZE, a jeśli tak, to jakie jest minimalne zmniejszenie energii pierwotnej dla inwestycji obejmującej w/w zakres?

Odpowiedź 6)

Kwalifikowalność zakresu prac przedstawiono w Programie w załączniku 1. „Wytyczne Techniczne”. (Oczywiście przedsięwzięcie musi spełniać wszystkie warunki programowe.)

Wymóg – w zależności od zakresu prac - odnośnie wielkości minimalnego zmniejszenia zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej dla każdego budynku w danej inwestycji (przedsięwzięciu) przedstawiono w pkt. 7.3.6) Programu.

Pytanie 7)

Proszę o interpretację §1 ust 2 Umowy udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego pn. „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych”, który mówi, że „Aktualizacja Wykazu planowanych inwestycji, o którym mowa w ust. 1, w trakcie realizacji niniejszej umowy, nie wymaga zawarcia aneksu, pod warunkiem nieprzekroczenia kwoty wskazanej w § 2 ust. 2. Zmiana dokonywana będzie w formie wymiany pism”.

Dostałem zapytanie czy do programu mogą przystąpić nowe jednostki OSP z terenu Gminy znajdującej się w wykazie w ramach przyznanej kwoty?

Jak ewentualnie technicznie miałoby to wyglądać? Czy WFOŚiGW informuje Gminę, że taka zmiana jest możliwa. Czy NFOŚiGW powinien również otrzymać informację o zmianie w wykazie?

Odpowiedź 7)

Załącznik nr 1 do umowy można zmieniać m.in. w zakresie kolumn: „Szacunkowe koszty kwalifikowane”, „Szacowana kwota dofinansowania” (zmiana nie może powodować przekroczenia progu dofinansowania), „Gotowość do realizacji projektu”.

Kolumny oznaczone gwiazdką, jak np. „Nazwa jednostki*”, muszą być zgodne z listą jednostek zatwierdzonych w 2023 r. przez MKiŚ.

W przypadku, gdy w kolumnie „Nazwa jednostki*” występuje nazwa gminy, wtedy można z danej kwoty dofinansować termomodernizację budynków kilku OSP leżących w tej gminie. Proszę pamiętać, że dofinansowanie mogą otrzymać tylko podmioty ujęte w wykazie MKiŚ.

Aktualizacja załącznika dokonywana jest w formie wymiany pism między WFOŚiGW i NFOŚiGW.

Pytanie 8)

Czy dopuszcza się zmianę jednostek OSP ujętych ww. załączniku, które nie były wymienione w kolumnie Nazwa jednostki* pod warunkiem, że jednostka ta znajduje się na liście jednostek OSP wyznaczonych do ubiegania się o dofinansowanie w ramach wspólnej inicjatywy Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pn. "Bitwa o remizy"? W przypadku twierdzącej odpowiedzi to, czy powyższa zmiana nastąpiłaby na podstawie wymiany pism pomiędzy WFOŚiGW i NFOŚiGW?

Odpowiedź 8)

TAK, przy czym zmiany muszą uwzględnić, wynikający z Programu, maksymalny poziom dofinansowania dla danej gminy.

Pytanie 9)

W programie jest napisane: pkt. 7.4..2) Beneficjentem końcowym są jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych lub gminy, wskazane przez ministra właściwego ds. klimatu, dysponujące prawem własności lub innym tytułem prawnym do budynku/budynków lub/i nieruchomości gruntowej, na której realizowane jest przedsięwzięcie z prawem dysponowania obejmującym okres nie krótszy niż do końca okresu trwałości przedsięwzięcia.

Na Liście jednostek OSP wyznaczonych do ubiegania się o dofinansowanie w ramach wspólnej inicjatywy Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pn. "Bitwa o remizy" z terenu województwa małopolskiego wpisano w kolumnie "Nazwa Jednostki" tylko jednostki OSP.

Mamy wątpliwości, co do przestanej informacji, że dofinansowanie mogą otrzymać tylko podmioty ujęte w wykazie MKiŚ. Wykaz ten nie ma kolumny podmioty.

Zatem w przypadku, gdy gmina dysponuje prawem własności lub innym tytułem prawnym do budynku/budynków lub/i nieruchomości gruntowej, na której realizowane jest przedsięwzięcie, to czy może wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie w ramach nn. Programu dla OSP ujętego na wykazie ministra właściwego ds. klimatu?

Czy w przypadku dysponowania przez daną gminę prawem własności terenu/budynku kilku OSP to czy może wystąpić z jednym wnioskiem o dofinansowanie dla tych OSP, co zostanie uszczegółowione w odrębnych kartach budynkowych Przeglądu energetycznego?

Odpowiedź 9)

Beneficjentem końcowym mogą być gminy/OSP wskazane na liście MKiŚ. Sformułowanie „podmioty” odnosi się do jednostek OSP i gmin, i zostało użyte celowo. Jeśli gmina nie znalazła się w wykazie – nie może ubiegać się o dofinansowanie, analogicznie – nie może uzyskać wsparcia jednostka OSP, której nie było na liście.

W programie nie wprowadzono ograniczenia, co do ilości wniosków złożonych przez jedną gminę. Program warunkuje jednak, że beneficjent końcowy powinien posiadać prawo do dysponowania budynkiem na cele budowlane.

Pytanie 10)

Kwalifikowalność kosztów

Zgodnie z Wytycznymi Technicznymi - modernizacja instalacji c.o. stanowi koszt kwalifikowany przedsięwzięcia.

Jeżeli Wnioskodawca przed modernizacją ogrzewa budynek za pomocą przenośnych nagrzewnic gazowych (LPG) i przenośnych grzejników elektrycznych i zamierza w ramach modernizacji zamontować kocioł na pellet wraz z wykonaniem instalacji grzewczej (montaż przewodów c.o., grzejników, zaworów termostatycznych, itp.) czy w takim przypadku całość zamontowanej instalacji c.o. może stanowić koszt kwalifikowany?”

Odpowiedź 10)

W opisanym przypadku, koszt montażu c.o., grzejników i zaworów termostatycznych można uznać za koszt kwalifikowany. Należy jednak pamiętać, że każdy zakres przedsięwzięcia wymaga indywidualnej analizy przez wfośigw w zakresie kwalifikowalności kosztów i zgodności z zapisami programu.

Pytanie 11)

Jakie roboty - oprócz modernizacji oświetlenia - należy przeprowadzić w ramach przedsięwzięcia, aby koszt modernizacji oświetlenia był kosztem kwalifikowanym?

Odpowiedź 11)

Zgodnie z pkt. 2. II. „Prace termomodernizacyjne i instalacyjne”, l.p. 10.: „Modernizacja oświetlenia nie może być jedynym elementem prac termomodernizacyjnych i instalacyjnych”. Oznacza to, że należy zrealizować dodatkowo co najmniej jeden rodzaj prac wyszczególnionych w pkt. 2.II. „Prace termomodernizacyjne i instalacyjne”, aby koszt modernizacji oświetlenia był kosztem kwalifikowanym (przy jednoczesnym spełnieniu pozostałych warunków programowych).

Pytanie 12)

Gmina jako właściciel terenu, dzierżawi Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) jeden budynek w całości, natomiast drugi – częściowo. Pozostała część tego budynku jest wykorzystywana przez Straż Gminną, będącą jednostką organizacyjną Gminy.

Gmina planuje przeprowadzenie prac modernizacyjnych wyłącznie w częściach budynków użytkowanych przez OSP (wymiana stolarki okiennej, bram wjazdowych, docieplenie). Jednocześnie chciałaby zamontować panele fotowoltaiczne, które zasiląłyby oba budynki, oraz wymienić źródło ciepła w obu obiektach. Czy jest to możliwe? Zgodnie z definicją budynku OSP jest dopuszczona możliwość finansowania części budynków wykorzystywanych na inne cele użyteczności publicznej. Czy opisany przypadek spełnia te kryteria?”

Odpowiedź 12)

Na podstawie powyższych informacji wskazujemy, że Program dopuszcza możliwość finansowania modernizacji budynku OSP, w części poświęconej na inne cele użyteczności publicznej - patrz przypis 1 do pkt.1. 1) Programu.

Pytanie 13)

Działalność gospodarcza

Zwracam się z prośbą o wyjaśnienie czy w przypadku wydzierżawienia przez Gminę (Wnioskodawcę) części budynku remizy OSP (ujętego w wykazie planowanych inwestycji) innemu podmiotowi tj. Gminnemu Ośrodkowi Kultury (GOK) na podstawie odpłatnej umowy dzierżawy, gdzie powierzchnia dzierżawionej części wynosi ok. 80% powierzchni całego budynku, Gmina może otrzymać dofinansowanie w ramach Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych? Zakres przedsięwzięcia jest zgodny z Warunkami Technicznymi.

Czy dzierżawę budynku przez Gminę na rzecz Gminnego Ośrodka Kultury należy uznać za działalność gospodarczą prowadzoną w ramach obiektu, która w powyższym przypadku obejmuje ok. 80% budynku i tym samym wyklucza go z możliwości uzyskania dofinansowania?”

Odpowiedź 13)

Samo udostępnianie zasobów gminy (w tym przypadku budynku) jej własnej jednostce (GOK), w celu wykonywania przez tę jednostkę zadań spoczywających na gminie i finansowanych przez gminę nie jest traktowane jako działalność gospodarcza (udostępniając zasoby do tego celu gmina nie działa jak przedsiębiorca), niezależnie od formy tego udostępnienia i odpłatności. Jeśli jednak budynek czasowo ma być wykorzystywany do działalności gospodarczej (można zakładać, że lokalnej, ale jednak gospodarczej), to powierzchnię przeznaczoną na taką działalność można ustalić uwzględniając czas wykorzystania do działalności gospodarczej i niegospodarczej (zważyć czasowo), z tym że w mianowniku powinna znaleźć się suma godzin faktycznego wykorzystania do działalności gospodarczej i niegospodarczej, a nie 8760 (suma godzin w roku).

Pytanie 14)

Czy warunek wskazany w rozdz. 7.3, pkt 8, tj.: „W przypadku, w którym na powierzchni przekraczającej 20% części budynku podlegającej modernizacji energetycznej, w ramach projektu prowadzona będzie działalność gospodarcza (rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji), przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania w zakresie tego budynku. Dotyczy stanu istniejącego (na dzień złożenia wniosku), czy stanu po zakończeniu realizacji zadania?”

Odpowiedź 14)

Warunki programowe sprawdzane są na podstawie złożonych wniosków, które powinny zawierać informacje aktualne na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Jeżeli z wniosku wynika, że przedsięwzięcie nie spełnia danego warunku (czyli „będzie prowadzona działalność na pow. przekraczającej 20%”), to nie może być ocenione pozytywnie. Warunek dot. działalności gospodarczej powinien być spełniony również w okresie trwałości przedsięwzięcia.

Pytanie 15)

Co w przypadku jednostki OSP wskazanej na Liście w kolumnie „Nazwa Jednostki”, która nie posiada tytułu prawnego do całego budynku, w którym działa, a jedynie dzierżawi/ jest jej użyczona jego część lub pomieszczenie. Właścicielem budynku jest gmina. Na liście jednostek OSP wskazanych do ubiegania się o dofinansowanie przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ), obok kolumny "Nazwa jednostki" znajduje się również kolumna "Gmina".

W związku z powyższym, chciałbym zapytać, czy w przypadku, gdy gmina jest właścicielem budynku, a OSP jedynie dzierżawi jego część, gmina może wystąpić w roli wnioskodawcy o dofinansowanie? OSP w tym przypadku nie posiada prawa własności, innego tytułu prawnego do całego budynku ?

Odpowiedź 15)

WFOŚiGW, w ramach Programu, podpisują umowy z beneficjentem końcowym. Wnioski o dofinansowanie składa również beneficjent końcowy – którym zgodnie z Programem jest podmiot (OSP/gmina), który posiada prawo dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Pytanie 16)

Jeżeli OSP posiada umowę najmu lub dzierżawy bez prawa dysponowania na cele budowlane lub umowę bezpłatnego użyczenia całego budynku, a gmina jest właścicielem budynku, to czy gmina może być wnioskodawcą?

Analogicznie jak w poprzednim pytaniu, jednostka OSP jest wskazanej na Liście w kolumnie „Nazwa Jednostki”, Na liście jednostek OSP wskazanych do ubiegania się o dofinansowanie przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ), obok kolumny "Nazwa jednostki" znajduje się również kolumna "Gmina"

Odpowiedź 16)

Zgodnie z Programem o wsparcie mogą ubiegać się beneficjenci końcowi (gmina/OSP), dysponujący prawem do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Jednocześnie należy pamiętać, że Lista jednostek OSP wyznaczonych do ubiegania się o dofinansowanie w ramach wspólnej inicjatywy Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pn. "Bitwa o remizy", wskazuje które podmioty mogą ubiegać się o wsparcie na modernizację. Jeśli OSP nie występuje na liście – to modernizacja tego budynku OSP nie może być przedmiotem dofinansowania (niezależnie od tego, czy na modernizację tego budynku wnioszek złożyła gmina czy OSP).

Pytanie 17)

Trwałość

Jedna z gmin planuje realizację działań termomodernizacyjnych na obiekcie, który obecnie pełni funkcję remizy OSP oraz świetlicy wiejskiej. W przyszłości (za 2-3 lata) planowane jest przeniesienie remizy do innej lokalizacji. Budynek objęty dofinansowaniem będzie wykorzystywany na cele użyteczności publicznej jako świetlica wiejska.

Czy w takiej sytuacji istnieje ryzyko poniesienia konsekwencji wynikających z zaprzestania wykorzystywania budynku przez OSP w okresie trwałości projektu? Czy konieczne jest utrzymanie pierwotnego sposobu użytkowania budynku przez cały wymagany okres? Czy kluczowa jest tutaj eksploatacja instalacji i urządzeń (we wskazanej lokalizacji we wniosku) w okresie trwałości?"

Odpowiedź 17)

Z pkt. 7.3.7) i 7.4. Programu wynika, że beneficjent końcowy zobowiązany jest posiadać prawo dysponowania budynkiem do końca okresu trwałości, jest on także zobowiązany do eksploataowania instalacji i urządzeń do końca okresu trwałości, a budynek powinien spełniać definicję programową w tym okresie („budynek lub budynki służące do magazynowania sprzętu przeciwpożarowego (samochody pożarnicze pompy i inne), osobistego sprzętu ochrony, węży pożarniczych, gaśnic i innego sprzętu gaśniczego. Mogą znajdować się w nim pomieszczenia biurowe, świetlica, warsztat lub pralnia itp. Dopuszcza się również finansowanie części budynków wykorzystywanych na inne cele użyteczności publicznej.”). Wobec powyższego, opisana sytuacja spowoduje naruszenie trwałości projektu.

Pytanie 18)

Zgodnie z Wytycznymi technicznymi Programu - modernizacja oświetlenia nie może być jedynym elementem prac termomodernizacyjnych i instalacyjnych. Czy ww. zapis odnosi się do całego przedsięwzięcia czy też do budynku, ponieważ Wnioskodawca w ramach jednej remizy OSP posiada dwa budynki tj. budynek główny remizy OSP gdzie znajduje się m.in. świetlica, pomieszczenia socjalne i sanitariaty oraz odrębny budynek garażowy. Czy w takim przypadku

może otrzymać dofinansowanie na wykonanie wyłącznie modernizacji oświetlenia w budynku głównym remizy oraz wykonanie docieplenia ścian zewnętrznych budynku garażowego, pod warunkiem uzyskania wymaganej minimalnej oszczędności w zużyciu nieodnawialnej energii pierwotnej?

Odpowiedź 18)

Warunek dot. kwalifikowalności modernizacji oświetlenia znajduje się w Załączniku nr 1 pkt. 2. Wymagania dotyczące możliwej kwalifikacji realizowanych usprawnień w ramach przedsięwzięcia. W związku z powyższym, wskazać należy, że zastosowane wyłączenie dot. oświetlenia również odnosi się do przedsięwzięcia, jako całości. Należy również wskazać, że w przypadku objęcia projektem kilku budynków, zakres prac modernizacyjnych w każdym z nich powinien także wynikać z audytu (uwzględniającego również bilans cieplny). Tym samym, modernizacja oświetlenia i jego kwalifikacja będzie uzależniona od zaleceń audytora i wyników obliczeń energii (z uwagi na warunek programowy dot. min. redukcji zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej dla budynku.)

Pytanie 19)

Czy Wnioskodawca (Gmina/Jednostki OSP) może wnioskować o dofinansowanie na kwotę łączną przekraczającą kwotę 500 tys. zł przypadającą na Gminę w przypadku, jeśli inne jednostki/inne Gminyawnioskują o mniejszą kwotę? Zgodnie z p. 7.2 ww. Programu łączna kwota dofinansowania nie może przekroczyć wartości stanowiącej iloczyn liczby gmin, na terenie których zostały wskazane jednostki OSP i kwoty 500 tys. zł?

Odpowiedź 19)

Maksymalna kwota dofinansowania przypadająca na jedną gminę wynosi 500 tys. zł.

Pytanie 20)

W przeglądzie energetycznym budynku, w chronionych komórkach wskazane są wskaźniki emisji na podstawie opracowań KOBIZE opublikowanych w grudniu 2023 r. Obecnie audytorzy podczas obliczania efektów ekologicznych używają nowych wskaźników, obowiązujących na dzień złożenia wniosku. W związku z powyższym pojawiają się różnice między audytami a przeglądem energetycznym. Czy zatem:

a) takie różnice mogą być zaakceptowane, a jeśli tak, to które dane należy raportować w ramach Programu do NFOŚiGW i zawierać w umowie o dofinansowanie?

b) jeśli nie - czy możemy prosić o przesłanie poprawionej wersji przeglądu z aktualnymi wskaźnikami? Wówczas Wnioskodawcy będą zobowiązani do aktualizowania złożonych dokumentów.

(dot. wskaźników KOBIZE w zakresie energii elektrycznej)

Odpowiedź 20)

„Przegląd energetyczny” wypełniany jest na podstawie obliczenia przeprowadzanego przed przedsięwzięciem i przeprowadzanego po zakończeniu przedsięwzięcia. Oba te obliczenia mogą być wykonywane w momencie obowiązywania różnych wskaźników emisji wg KOBIZE (lub wg lokalnego dostawcy ciepła sieciowego). Natomiast wynikająca z „Przeglądu energetycznego” oszczędność emisji nie może być skutkiem zmiany wskaźnika emisji. Dlatego należy w „Przeglądzie energetycznym” stosować zawsze ten sam wskaźnik emisji (dotyczy to również współczynników nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej). Stosowanie przez Beneficjentów arkusza excel z „Przeglądem energetycznym” zapewnia stosowanie tej zasady. Dlatego do obliczeń emisji prosimy stosować przekazany arkusz „Przegląd energetyczny”, bez zmiany wskaźników emisji.

Oczywiście obliczenia prowadzone na podstawie wskaźników emisji KOBIZE opublikowanych w grudniu 2024 (a w przyszłym roku, jak się można spodziewać, w grudnia 2025) powodują, że emisje np. w ście wykonanym w 2025 r. będą inne, niż obliczone w arkuszu excel „Przegląd energetyczny” (w którym stosowane są wskaźniki opublikowane w grudniu 2023). Jednak wartości energii końcowych dla poszczególnych energii/jej nośników budynku powinny być w „Przeglądzie energetycznym” i ście takie same – różnica w emisjach może wynikać tylko z innego wskaźnika emisji. Jeżeli WFOŚiGW tego potrzebuje, to może wymagać od Beneficjenta wyjaśnienia rozbieżności pomiędzy emisjami CO₂ wg „Przeglądu energetycznego” i wg odpowiadającego mu ście.

Pytanie 21)

W większości budynków OSP znajdują się powierzchnie udostępniane pod działalność gospodarczą.

W PP nie ma odniesienia jak szacować wielkość wsparcia w sytuacji gdy, kiedy powierzchnia ta nie przekracza 20 % powierzchni. Pytanie brzmi w jakiej wysokości można udzielić dofinansowania:

Sytuacja 1:

Wnioskodawca oświadczy, że zadanie nie stanowi pomocy publicznej i koszt całkowity zadania jest równy kwocie wnioskowanej (100% kosztów kwalifikowanych)? Czy wówczas pomniejszamy kwotę możliwego do udzielenia dofinansowania proporcjonalnie o procent zajmowany na działalność gospodarczą?

Sytuacja 2:

Wnioskodawca oświadczy, że zadanie nie stanowi pomocy publicznej i koszt całkowity zadania jest wyższy niż kwota wnioskowana? Procent zajmowany na działalność odejmujemy od kwoty kosztu całkowitego zadania i jeżeli ten procent mieści się w udziale własnym to udzielamy całości wnioskowanej kwoty?

Sytuacja 3:

Wnioskodawca oświadczy, że zadanie stanowi pomoc publiczną i koszt całkowity zadania jest równy kwocie wnioskowanej (100% kosztów kwalifikowanych)? Czy wówczas możemy udzielić dofinansowania we wnioskowanej kwocie jako pomocy publicznej (de minimis)?

Jeszcze chcielibyśmy upewnić się, że powierzchnia od której liczymy powyższy % to powierzchnia użytkowa a nie całkowita powierzchnia budynku.

Odpowiedź 21)

Jeśli działalność gospodarcza prowadzona jest na powierzchni <20% budynku, to dofinansowanie takiego budynku nie stanowi pomocy publicznej i nie jest wymagane obniżenie dofinansowania proporcjonalnie do udziału powierzchni wykorzystywanej do działalności gospodarczej.

Na ogół w przypadku najmu powierzchni określa się pow. użytkową, dlatego należy do wyliczania % stosować odpowiednio pow. użytkową (z uwzględnieniem odpowiedzi dot. powierzchni gospodarczej z 15.03.2025 g. 15:10)

Pytanie 22)

Czy wymagane minimum zgodnie z zał. nr 1 do PP pkt 4 to mogą być tablice informacyjne na budynku, i informacja na stronach internetowych lub w mediach społecznościowych Beneficjenta o ile takowe posiada?

Mogą być to działania dla których nie zostaną przedstawione koszty? Wątpliwości nasze budzi fakt czy, że jest to zakres obowiązkowy, zgodnie z treścią załącznika, a nie będzie uwidoczniony w harmonogramie rzeczowo-finansowym, bo będzie zrealizowany bezkosztowo.

Odpowiedź 22)

Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Programu i §1 ust. 4. umowy o udostępnieniu środków Beneficjent jest zobligowany do użycia określonych form informacji. Realizacja zobowiązania może być poświadczona i weryfikowana w inny sposób, niż na podstawie udokumentowania poniesienia kosztów.

Pytanie 23)

Z wcześniejszej rozmowy telefonicznej z Panem wynika, że nie może być tak, że pewne zadania będą wyłącznie finansowane ze środków WF a inne tylko z NF, tylko zawsze proporcjonalnie kwoty muszą być podzielone pomiędzy fundusze. W naszym przypadku jest to: 5 mln. WF i 5,4 mln NF czyli w proporcji ok. 48,077% (WF)

Rozdzielenie wszystkich kwot dokładnie w tej proporcji powoduje, że kwoty dofinansowania pojawiają się z groszami, czego nie dopuszczają nasze wew. regulacje.

Czy wobec tego możemy (w naszym przypadku) pozycje od 1 do 65 zaokrąglić zgodnie z opisem tabeli. Kwoty w ostatniej pozycji (nr 66) dopasować tak aby zgadzały się z kwotami wynikającymi z umowy między WFOŚiGW w Łodzi a NFOŚiGW. W załączeniu plik z wyliczeniami.

Odpowiedź 23)

Wystarczające jest stosowanie zaokrągleń do kilku zł dla utrzymania proporcjonalnego wkładu WFOŚiGW i NFOŚiGW w ramach danego przedsięwzięcia.

Pytanie 24)

W związku z zapytaniem osób wykonujących przeglądy energetyczne zwracam się z prośbą o interpretację zapisu z załącznika nr 1 do programu priorytetowego: Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 3) Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie instalacji PV cyt. „ Instalacja PV - pod warunkiem zbilansowania zapotrzebowania na energię elektryczną związaną z oświetleniem wbudowanym (w tym dopuszcza się oświetlenie zewnętrzne terenu) oraz obsługę systemów technicznych budynku - energia elektryczna pomocnicza, c.o. i c.w.u. „

Czy w zbilansowaniu zapotrzebowania należy uwzględnić również autokonsumpcję czy też autokonsumpcja nie powinna być uwzględniana?

Odpowiedź 24)

Po jednej stronie bilansu jest planowana obliczeniowa roczna produkcja energii elektrycznej przez system PV. Po drugiej stronie bilansu jest obliczeniowe roczne zapotrzebowanie na energię elektryczną (na wskazane w „Wytycznych Technicznych” w pkt. 2., II., 14. cele), bez względu na jej źródło - tzn. zapotrzebowanie to, należy obliczać, jakby energia pochodziła wyłącznie z sieci. Całkowita moc instalacji PV powinna być dobrana tak, by bilans (produkcja minus zapotrzebowanie) nie był dodatni.

Pytanie 25)

Proszę o pomoc w następującej kwestii: Wnioskodawcy składają wnioski na zadania obejmujące rozbudowę, przebudowę, nadbudowę budynku OSP. Rozumiem, że kosztami kwalifikowanymi mogą być jedynie koszty związane z budynkiem istniejącym.

Rodzą się następujące pytania:

-czy Przegląd energetyczny powinien odnosić się „tylko” do istniejącej części budynku? Zarówno przegląd przed i po modernizacji? Jeśli tak, to będziemy mieć jasność co do zakresu prac obejmujących wyłącznie modernizację istniejącej części budynku i tym samym kosztów kwalifikowanych. Jednak wówczas redukcja zapotrzebowania na energię (po modernizacji) byłaby wyliczana dla części budynku. Czy jest to właściwe podejście?

- często budynki OSP ogrzewane są jedynie grzejnikami elektrycznymi. W przypadku rozbudowy/przebudowy ta forma ogrzewania może ulec zmianie i nowe źródło ciepła może zainstalowane być w części nowobudowanej. Czy takie źródło ciepła będzie wówczas niekwalifikowane w całości z uwagi na miejsce instalacji?

- jeśli nastąpi wymiana źródła ciepła w części istniejącej i moc nowego źródła ciepła zostanie dobrana do potrzeb powiększonego budynku (stara część i część rozbudowana), czy należy kwalifikować tylko część kosztów takiego źródła ciepła? W jaki sposób wyliczać ten koszt kwalifikowany?

- analogiczne pytanie dotyczące PV i magazynu energii: czy moc tych urządzeń może zakładać zwiększone zapotrzebowanie budynku na energię po jego rozbudowie, czy powinno odnosić się tylko do obecnego zapotrzebowania na energię?

- działalność gospodarczą rozpatrujemy w odniesieniu do istniejącej części budynku. Rozumiem, że po rozbudowie/przebudowie poziom 20% na prowadzenie działalności gospodarczej powinien być spełniony przez Beneficjenta dla całego budynku?

Odpowiedź 25)

Ocena energetyczna (w tym kryterium oszczędności nieodnawialnej energii pierwotnej – pkt 7.3. 6) Programu) przedsięwzięcia uwzględnia zużycie energii końcowej całego budynku dla jego stanu „przed” i zużycie energii końcowej w całym budynku dla jego stanu „po”. Kryterium oszczędności nieodnawialnej energii pierwotnej musi być spełnione na etapie oceny wniosku, po realizacji przedsięwzięcia i w okresie trwałości.

Efekty ekologiczne (np. zmniejszenie emisji CO₂, zmniejszenie zużycia energii końcowej) są liczone również z uwzględnieniem całego budynku dla stanu „przed” i stanu „po”. Muszą być utrzymane w okresie trwałości.

W składanym z wnioskiem „Przeglądzie energetycznym”, w karcie budynkowej Tabela II podaje się bilans energii dla budynku „przed” w stanie istniejącym w chwili złożenia wniosku, a dla budynku „po” bilans energii dla budynku z uwzględnieniem rozbudowy, nadbudowy, dobudowy - po zakończeniu przedsięwzięcia.

Koszty kwalifikowane dotyczyć mogą usprawnień termomodernizacyjnych dla budynku istniejącego w chwili składania wniosku, tj. powierzchni użytkowej ogrzewanej wg stanu „przed”. Oznacza to, że koszty dowolnego rodzaju robót/urządzeń/materiałów (w tym dociepleniowych) dotyczących rozbudowy, nadbudowy, dobudowy nie mogą być kwalifikowane. W „Przeglądzie energetycznym”, w karcie budynkowej Tabela III należy podać realizowany zakres rzeczowy dotyczący budynku istniejącego w chwili składania wniosku: zarówno dla stanu przed modernizacją (parametry „przed”), jak i po modernizacji (parametry „po”). Oznacza to, że podane przedmiary pow. docieplanych, wymienianych okien/drzwi dotyczą tylko budynku istniejącego w chwili składania wniosku. Natomiast przedmiary i koszty kwalifikowane modernizacji/instalacji źródła ciepła, instalacji PV i innych elementów (oświetlanie, instalacja c.o., instalacja cwu, magazyn energii...), które służą zarówno pow. użytkowej dla stanu „przed” jak i (zwiększonej) pow. użytkowej dla stanu „po” powinny być określone, jako odpowiednie udziały (zgodnie ze stosunkiem: [pow. użytkowa o reg. temperaturze „przed”]/[pow. użytkowa o reg. temp. „po”]) w kosztach całkowitych tych robót.

Działalność gospodarcza, po zrealizowaniu projektu, nie może być prowadzona na pow. >20% całego budynku (z uwzględnieniem, że do pow. całego budynku nie wlicza się pow.

nieogrzewanych – patrz interpretacja z 13.03.2025, g. 15:10) przez cały okres życia efektów przedsięwzięcia.

Pytanie 26)

Czy nadzór nad prawidłową realizacją prac budowlanych ujęty pkt. 3 tabeli „Wymagania dotyczące możliwej kwalifikacji...” należy traktować jako obowiązkowy element realizowanych usprawnień w ramach przedsięwzięcia? Jeżeli realizacja danej inwestycji zgodnie z przepisami prawa budowlanego nie wymaga nadzoru inwestorskiego to mimo to Beneficjent powinien wskazać we wniosku /harmonogramie rzeczowo-finansowym koszty związane z nadzorem lub poświadczyć jego udział w innej formie?

Odpowiedź 26)

Ustanowienie nadzoru inwestorskiego jest wymagane w przypadkach wskazanych w pkt. 7.3.5) Programu. Nadzór musi być realizowany zgodnie z „Prawem budowlanym”.

W pozostałych przypadkach, o ile stosowanie nadzoru inwestorskiego nie jest wymagane przepisami, nie musi on być stosowany.

Również w przypadku obowiązku ustanowienia inspektora nadzoru nie jest wymagane wykazanie w HRF jego kosztów, ale trzeba potwierdzić jego funkcjonowanie: oświadczenie inwestora o ustanowieniu w przedsięwzięciu inspektora nadzoru zgodnie z Prawem budowlanym (z podaniem danych identyfikujących inspektora nadzoru), dokumenty podpisane przez inspektora nadzoru (dot. spraw wyszczególnionych w art. 25. „Prawa budowlanego” i w pkt. 7.3.5) Programu).

Pytanie 27)

W Wytycznych Technicznych (pkt II.6) jako niekwalifikowane została uznana wyłącznie wymiana/modernizacja źródła ciepła na paliwa kopalne. Czy w przypadku, gdy beneficjent posiada efektywne źródło ciepła (kotłownię gazową) i planuje wymienić je na pompę ciepła, takie rozwiązanie jest dopuszczalne?

W naszej ocenie dopuszczenie takiego rozwiązania prowadziłoby do nierównego traktowania beneficjentów, ponieważ np. zgodnie z założeniami Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” jego celem jest przede wszystkim likwidacja wysokoemisyjnych źródeł ciepła, a nie wymiana/modernizacja już efektywnych instalacji. W naszej ocenie zasady dotyczące wymiany/modernizacji źródeł ciepła powinny być spójne w podmiocie finansującym, aby zapewnić równe traktowanie wszystkich beneficjentów, niezależnie od ścieżki wsparcia, z której korzystają.

Odpowiedź 27)

Jeżeli chodzi o zasadność/kwalifikowalność wymiany źródeł ciepła, w tym np. zastępowania kotłowni gazowej innym źródłem ciepła, to w pkt. 1. Załącznika nr 1 („Wytyczne Techniczne”) do Programu wyraźnie wskazano:

W celu standaryzacji podejścia zakres rzeczowy Przedsięwzięcia, efekty energetyczne i ekologiczne, wynikać mają z opracowanego na potrzeby programu priorytetowego wzoru PRZEGLĄDU ENERGETYCZNEGO przed modernizacją/po modernizacji - wypełnionego przez niezależnego eksperta, który jest wpisany do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (<https://rejestrcheb.mrit.gov.pl/rejestr-uprawnionych>). Realizowany zakres przedsięwzięcia może wynikać albo z opracowań własnych ww. eksperta, albo/i opracowanego audytu energetycznego, albo/i posiadanej już dokumentacji technicznej. Ten sam wzór dokumentu służyć będzie jednocześnie do rozliczenia przedsięwzięcia po jego realizacji.

a w pkt 2. II. tego dokumentu:

Usprawnienia są obligatoryjne o ile prace zostały wskazane/potwierdzone w PRZEGLĄDZIE ENERGETYCZNYM opracowanym przez niezależnego eksperta technicznego i/lub jeśli prace wynikają z jego opracowań, z opracowanej/posiadanej dokumentacji technicznej i/lub audytów energetycznych. Prace powinny być realizowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 oraz z 2020 r. poz. 1608 i 2351). Wymagania cieplne dla przegród, w przypadku wskazania konkretnego usprawnienia do realizacji w ramach Przedsięwzięcia, powinny spełniać warunki określone w Załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia: "Wymagania izolacyjności cieplnej i inne wymagania związane z oszczędnością energii" - obowiązujące od 01.01.2021 r.

Wobec powyższego, zgodnie z Programem, to audytor (niezależny ekspert) wskazuje usprawnienia dot. źródeł ciepła w przedsięwzięciu. Ocena przez WFOŚiGW kwalifikowalności ich kosztów wymaga uwzględnienia jeszcze warunków przedstawionych w tabeli z pkt. 2.II. Załącznika nr 1 do Programu. Oczywiście WFOŚiGW powinien sprawdzić też wszystkie pozostałe warunki programowe (np. kryterium oszczędności nieodnawialnej energii pierwotnej też ma związek ze zastosowanym źródłem ciepła) oraz ogólnie obowiązujące przepisy (w szczególności art. 7b. Prawa energetycznego).

Pytanie 28)

Zgodnie z zapisami zawartymi w pkt II.6 Wytycznych Technicznych możliwe jest zastosowanie urządzeń wykorzystujących energię geotermalną niskotemperaturową, w tym przede wszystkim pomp ciepła. Czy zapis ten odnosi się wyłącznie do przypadków, w których pompa ciepła ma pełnić funkcję głównego źródła ciepła, czy również w sytuacji, gdy pompa ciepła miałaby pełnić rolę dodatkowego źródła ciepła, działającego w przypadku awarii głównego źródła (np. sieci ciepłowniczej)? Zapis sugeruje ogólną kwalifikowalność tego rodzaju technologii – ale nie

precyzuje, czy mają one pełnić funkcję głównego, czy możliwe jest zainstalowanie jako pomocniczego źródła ciepła.

Odpowiedź 28)

Program nie służy finansowaniu zapasowych urządzeń. Zakres inwestycji musi wynikać z audytu i przeglądu energetycznego, w którym niezależny ekspert – audytor wskazuje usprawnienia konieczne do realizacji, uwzględniając stan techniczny budynku i obowiązujące wymagania prawne w zakresie warunków technicznych, jakie muszą spełniać budynki.